

Naročnina: doma na skil-pni naslov mesečno 2 D., na posameznega 2 Din. 50 par.

V inozemstvo mesečno 6 Din. Z M. Listom, M. Ogracekom i kalendarem letno 100 Din.

Plačati se mora bar mesečno naprej.

Štev. položnice 11806.

Rokopisi se ne vračajo.

NOVINE

SLOVENSKE KRAJINE

Vredništvo v D. Lendavi
nš. 67, uprava v Črensovcih, Slov. Krajina.

Cena oglasov:
cela stran 800 Din., pol strani 400 Din. i tak niže.
„Poslano“ i med tekstem vsaka reč 2 Din. Mali oglasi do 10 reči 5 Din., više vsaka reč 1 D. 50 p, i oglasna taksa posebi. Popust po dogovori.

Pozdravljeni!

Z veliko radostjo se je Slovenska krajina pripravljala, da bi bil njen tabor res v veselje, radost in zadovoljnost vsem. Zato prav pristrčno pozdravljamo vse, ki ta dan prihajajo k nam, kot prijatelji, da se z nami združeni radujejo, da se z nami ramo ob rami bojujejo.

Vse nas navdaja ljubezen do Boga, vladarja našega in gospodarja narodov, ter polni srčna želja, da bi z Njegovo pomočjo čim uspešneje služili svojemu ljudstvu in lepši bodočnosti slovenskega naroda.

Zato vsi združeni in zbrani na prosvetnem taboru Slovenske krajine pošiljamo goreče molitve k Vsemogočnemu Gospodu našemu, naj blagoslovi nas i vse naše delo. Naj nam da svojo pomoč, da bomo vedno tako delali in tisto izvrševali, kar je Njemu po volji in za nas najboljši. Naj nam da svojo moč, da bomo v delu za dobrobit naše krajine, našega ljudstva in našega naroda ter v borbi z našimi nasprotniki, imeli vedno neuklonljivo voljo in neustrašen pogum.

V to naj nam Bog pomaga, zato pristrčno pozdravljeni vsi, ki se ta dan s temi željami z nami združujete!

Držba sv. Rafaela za Slovensko krajino.

Sv. Rafael je nadangeo boži, ki je mladom Tobiji bio na vsestransko pomoč, gda je zavolo siromaštva mogo oditi v tujjo deželo i staromi slepomi oči prinesiti domo peneze, ki je je rodi pred leti posodo. Iz vseh nevarnosti je rešo sv. Rafael Tobijo, poskrbo njemi je pobožno ženo, premagao je hūdogo dūha, ki je mladožencom šteo škoditi, iz smrtne nevarnosti ribjega gobca ga oslobodo i poskrbo je celo vrastvo, po šterom je slepi stari

1. Odvračevati od izseljevanja in dajati pojasnila osebam, ki se name ravajo izseliti v tujino.
2. Jih ščititi pred izkoriščevalci.
3. Posredovati pri pristojnih oblastih v izseljenskih zadevah in staviti primerne predloge.
4. Vzdrževati zvezo z vsemi izseljenci svojega delokroga v tujini in domovini.
5. Skrbeti, da se izseljenci v tujini in domači državi versko in narodno ne izgube.
6. Skrbeti za dušni blagor izseljencev s tem: a) da bodo, ti vedno zadostno oskrbljeni z izseljenskimi duhovniki, b) da se poskrbi za redno vzgojo otrok izseljencev v slovenskem jeziku in se za nje ustanvljajo potrebne slovenske šole v tujini.
7. Izdajati primerne poučne knjige in časopise ter letake, ki se tičejo izseljencev.
8. Prirejati poučna predavanja in zborovanja ter prireditve družabnega značaja.
9. Prirejati za odhajajoče izseljence odhodna spremljanja in za vračajoče — sprejeme.
10. Pripraviti vse, da se vsako leto čim lepše vrši izseljenska nedelja.
11. Nastavljati svoje poverjenike v župnijah svojega delokroga in nastavljati iste tudi med izseljenci Slovenske Krajine v tujini.

§ 3. Sredstva.

- Družba pridobiva potrebna sredstva:
1. Iz rednih članskih prispevkov, ki znašajo 10 Din. letno.
 2. Iz dohodkov delovanja Družbe, označenih v § 2.
 3. Od prostovoljnih darov.
 4. Iz podpor javnih, cerkvenih in prosvetnih ustanov.

§ 4. Članstvo.

- Člani so: a) redni, b) delovni in c) podporni.
- a) Redni član Družbe more postati vsakdo, ki prizna in se drži pravil ter izpolni vse pogoje in predpise v pravilih in pravilniku Družbe ter ni bil kaznovan radi nepoštenih dejanj.
- Odbor more z večino glasov odkloniti sprejem v Družbo brez navedbe vzroka.

- b) Delovni člani so župniki v svojih župnijah, ako se zato prijavijo Družbi ali od odbora določena oseba v župniji. Ti so poverjeniki Družbe in skrbijo v tesni zvezi z osrednjim odborom za izseljence svoje župnije: vzdržujejo z njimi stike, krepijo v njih farno, versko in moralno ter narodno zavest, oskrbijo Družbi statistične podatke izseljencev svoje župnije, preskrbijo izseljencem potrebne listine za sklepanje zakonov, pošiljajo svojim izseljencem farna izseljenska pisma, skrbijo za prirejanje vsakoletne izseljenske nedelje in vodijo župnijsko izseljensko kartoteko.

- c) Podporni člani so tisti člani, ki darujejo letno podporo 100 Din.

Naši izseljenci v Franciji prosvetnomi tabori v Soboti.

Z veseljem čtmo vsako številko Novin. Posebno čtmo z veseljem zadnje številke, kde se piše od prosvetnoga tabora v Soboti. Lepi i podučen je bio tudi uvodni članek, „Katoličanci vstanimo“. V njem smo našli dosta hasnovitoga, posebno to vala za nas, ar mi izseljenci moramo biti dobro podkovani, da znamo odbiti vse šatanove Stalinove agitatore. Šteli smo tudi članek od tabora i da ma trojni namen, da je namenjeni tudi nam izseljencom. Oh, zlata miseo za nas izseljence. Vsi se Vam že v naprej zahvalujemo vsem tistim, iz šterih src je prišla ta lūbezen do nas izseljencev, da ste celo zaprosili za radio prenos. Dragi bratje i sestre Slovenske krajine, ki ste tak srečni, da se bodele vdeležili tabora, ki bodele zbrani pri daritvi sv. meše te, kda bo večina izmed nas delala, prosimo vas, samo edno minuto se zmislite na nas zapuščene v tujini i prosite Boga, da se zdravi i nepokvarjeni povrnemo v pomači kraj. Prosite Boga naj blagoslovi drago domovino, da bomo mogli nastopati skupno i da bomo lejko celomi sveti i vsem neprijatelom pokazali, da smo edni v mislih i edni pri zastavi Kristušovoj. Mi smo i ščemo ostati verni našim voditelom i neščemo biti podložni hlapci Stalina.

§ 5. Dolžnosti članov.

1. Pristop v Družbo javi član odboru ali poverjeniku ter plača enoletno članarino.
2. Član je dolžan vsestransko podpirati stremljenje Družbe.
3. Poverjeniki za nabiranje članov so dušni pastirji posameznih župnij — ali pa od odbora za to določene osebe, ki dobe za svojo prijavo pismeno potrdilo od odbora.

§ 6. Pravice članov.

- Vsak redni član, ki je en mesec v Družbi, ima pravico do vseh ugodnosti, ki jih nudi Družba na podlagi svojih pravil in pravilnika.
- Vsak redni član ima aktivno in pasivno volilno pravico v odbor Družbe.
- Kdor po lastni krivdi ne plača vsako leto do Svečnice članarine, izgubi pravico članstva.

Društveni odbor ima pravico izključiti člane, ki škodujejo na kakršenkoli način ugledu in prospehu Družbe.

§ 7. Vodstvo Družbe.

Vodstvo Družbe tvori odbor, ki obstoji:

1. Iz petih članov na vsakoletnem občnem zboru izvoljenih.
2. Iz zastopnika kn. šk. ordinarijata v Mariboru.
3. Iz obeh dekanov Slov. Krajine, oziroma od dekanije duhovščine izvoljenega zastopnika dekanije.

Ta odbor voli z absolutno večino predsednika, podpredsednika, tajnika, blagajnika in arhivarja.

Predsednik ali njegov namestnik zastopa Družbo na zunaj in pred oblastmi ter podpisuje s tajnikom ali njegovim namestnikom vse društvene spise. Spise v denarnih zadevah mora so podpisati s predsednikom tudi blagajnik.

Tajnik vodi društveno pisarno in nadzoruje društvene uslužbenice. Blagajnik vodi gospodarstvo, račune, pobira članarino in podaja o tem na odborovih sejah in na občnem zboru svoja poročila. Odbor je sklepčen ob navzočnosti vsaj treh članov. Sklepa vedno z nadpolovično večino navzočih članov odbora. Odbor sestavlja pravilnik za notranje poslovanje Družbe.

Delo blagajnika nadzorujeta 2 preglednika, katera izvoli občni zbor. Odbor sprejema potrebne uslužbenice.

§ 8. Občni zbor.

Predsednik in tajnik Družbe skliče ta ob koncu vsakega poslovnega leta, okoli 20. oktobra, občni zbor. Poslovno leto se prične na dan sv. Rafaela —

Bodite pozdravljeni vsi odlični gostje kak škofov zastopnik dr. Cukala, kanonik i dekan iz Maribora, nato naš voditeo dr. Korošec i drugi odličniki, nato bratje i sestre iz ostale Slovenije, ki bodele zbrani na našem tabori.

Pozdrav tudi vam g. urednik, g. nar. poslanci dr. Klari i banskim svetnikom, vsem domačim, rodbini i duhovnim pasterom i tebi draga Slovenska krajina srčen pozdrav pošiljamo.

Da bomo bar v duhi zbrani z vami, se v te namen zberemo mi izseljenci v ednom mestu, da se pridružimo skupno vam zboruvalcom. Kak se posreči te naš sestanek, Vam bomo poročali.

Vas vse pozdravljajo izseljenci iz cele Slovenske krajine:

Casar Jožef, Horvat Štefan, Horvat Janoš, Horvat Trezika, Horvat Klarica, Vogrin Jožef, Kološa Martin iz Bogojine; Andrej Franc iz Šalamenec; Škotnik Karol iz Zenkovec; Šoštarec Filip iz Vančavesi; Žokš Štefan i brat Ivan iz Zenkovec; Podlessek Štefan i žena iz Noršinci; Kuzmič Karol i žena iz Starih Beznovec; Jošar Aleksander iz Prosečkevesi; Meolic Franc iz Kroga; Ritlop Štefan iz Vučgomile; Meš Anton iz Kroga; Hari Alojz iz Krašč; Sukič Alojz iz Martinje; Pucko Štefan iz Noršinec; Morčič Matjaš iz Krajne; Šernek Franc iz G. Bistrice; Fujs Alojz iz Prosečkevesi; Špilak Ivan iz Ivanec.

24. oktobra. Občni zbor se objavi vsaj osem dni poprej v „Novinah“, „Izseljenskem vestniku - Rafaelu“. Izredni občni zbor se skliče na enak način, če to zahteva pismeno in utemeljeno polovica članov odbora ali desetina članov Družbe.

Občni zbor je sklepčen ob navzočnosti 20 rednih članov in sklepa vedno z nadpolovično večino. Ako občni zbor ne bi bil sklepčen, potem skliče predsednik pol ure pozneje nov občni zbor, ki je sklepčen ob vsaki udeležbi.

Predsednik, tajnik in blagajnik morajo dati na občnem zboru poročila o svojem delovanju in preglednika poročata, v kakšnem stanju sta našla gospodarstvo Družbe.

§ 9. Glasilo Družbe.

Glasilo Družbe Sv. Rafaela za varstvo izseljencev Slov. Krajine so: „Novine“ in tudi „Izseljenski vestnik — Rafael“.

§ 10. Razsodišče.

Spore, ki nastanejo med člani in odborom, poravna končno rozsodišče petih članov. Vsaka sporna stranka voli dva rozsodnika iz članstva Družbe, ki izvoli petega za predsednika. Razsodišče razsoja z nadpolovično večino.

§ 11. Razpust Družbe.

Družba se mora raziti samo s sklepom obč. zbora. V tem slučaju „kakor tudi, če društvo razpusti oblastvo“, pripada imetje „Domu Sv. Frančiška“ v Črensovcih. Štev. 300/l.

V i d i !

Lavantinski kn. šk. ordinarijat v Mariboru, dne 26. febr. 1937.

škof in apostolski administrator Dr. Tomažič.

Pečat. Kr. banska uprava dravske banovine odobrila 24/VII. 1937 pod br. II. No 14003/3.

To so pravila. Iz teh je razvidno, da se ide za samo lūbezen, zato ki čuti v sebi lūbezen do svojih bližnjih, naj pristopi k družbi. Augusta 22. se je obhajala 10 letnica osrednje Rafaelove družbe v Ljubljani, štero je tudi naša družba pozdravila potom predsednika. Te družbe je hčerka tudi naša družba. Pri tej priliki se je pristopilo tudi k deli, da se nastavi edna zbornica za izseljence, ki bo gordržala veze z našimi izseljenci i te z močnim vezaljom vezala na dom i narod slovenski. Pomagajmo krepiti to vezalje z svojim pristopom k tej lepoj družbi. Javite se na naslov:

Držba sv. Rafaela za Slovensko Krajino v Črensovcih.

*) Te reči dodala kr. banska uprava,

Sv. Rafael, čuvaj naše izseljence.

Tobija dobo svoj pogled nazaj. Tomi smilenomi archangeli, sv. Rafaeli se zračajo vsi potniki, vsi izseljenci, da njim pomaga, kak je pomagao mladom Tobiji. Tudi društva se ustanavljajo njemi na čast pod njegovim imenom i varstvom, šterih namen je ista dela lūbezni i smilenosti pokazati izseljencom, kak je on pokazao mladom Tobiji.

Slovenska krajina ma dobrih petdesetjetero izseljencev, ki so razstopeni po vseh delaj sveta. Da to našo krv obdržimo na pravoj poti, da naši izseljenci ne zgubijo vere v Boga, nego po njej živejo i da ne zgubijo lūbezni do svoje matere reči, svojega slovenskega naroda i do svoje drage domovine, nego ostanejo verni Bogi, Cerkvam, domovini i narodi svojimi, se je nastavila tudi za Slovensko krajino sv. Rafaelova družba, štere pravila je potrdila višja cerkvena i civilna oblast. Gda ta pravila tū objavimo, prosimo naše izseljence i vse njihove domače, naj k družbi pristopijo. Letna članarina je 10 Din. Družba ma svoj sedež v Črensovcih.

PRAVILA

Družbe Sv. Rafaela za varstvo izseljencev Slovenske Krajine.

§ 1. Ime in sedež družbe.

Družba se imenuje: Družba Sv. Rafaela za varstvo izseljencev Slovenske Krajine. Svoj sedež ima v Črensovcih.

§ 2. Namen Družbe.

Namen Družbe je: ščititi izseljence Slovenske Krajine in njih sorodnike doma in v tujini, krepiti versko, narodno in državno zavest ter povzdigniti njih gospodarsko blagostanje. V doseg tega more Družba po svojih organih in članih:

NEDELA

po risalaj šestnajseta.

Evangelij (Lukač 14). Tisti čas, gda bi notri šo Jezus vu hižo nikoga farizeušov poglavnika v soboto jest kruha, oni so kebživali na njega. I ovo neki človek vu vodenom betegi bodoči bio je pred njim. I odgovoreči Jezus pravo je vu pravdi vucenim i farizeušom govoreči: jeli je slobodno v soboto vračiti? oni so pa mučali. On ga je pa prijal, zyračo ga je i odpusto. I odgovoreči je njim pravo: Šteroga med vami somar, ali jünec v stüdenec spadne i ne potegne ga vó taki dën sobotni? i nej so mogli na eta odgovoriti njemi. Pravo je pa i tim pozvanim priliko, videvši, kakda bi si prednja mesta zbiral, govoreči njim: gda boš pozvani na gostüvanje, ne sedi si na prednje mesto: da morebiti je preštimatejši od tebe pozvani od njega i pridoci on, ki je tebe i njega pozval, povej tebi: daj etomi mesto i teda začneš z sramotijom zadnje mesto držati. Nego gda boš pozvani, idi i sedi si na zadnje mesto, naj gda pride, ki te je pozval, povej tebi: prijateo, idi više gori. Teda bode tebi dika pred sedečimi s tehom navkuper. Ar vsaki, ki se zvisi, ponizi se: i ki se ponizi, zvisi se.

Razgled po katoličanskem sveti

Okrožnica Pija XI. „Divini Redemptoris“ o brezbožnem komunizmu. — IV. Pomočki in sredstva. — Potreba pomoči. — 39. To je, častiti bratje, nauk Cerkve, ki more edina kakor v drugih rečeh tako tudi v socialnih dati pravo spoznanje in nas obvarovati komunističnega mišljenja. Toda treba je, da se nauk prevede v življenje po tistih besedah apostola Jakoba (1, 22): „Bodite pa vršitelji besede in ne le poslušavci, ki bi sami sebe varali!“ Zato se je treba z vsimi močmi prizadevati, da se porabijo vsi primerni pomočki, ki se je mogoče z njimi kar najbolj upreti grozečemu razkroju človeške družbe. Trdno zaupamo, da bo vna, ki se z njo otroci teme noč in dan trudijo za širjenje zmot brezbožnega materializma, vzdramila tudi otroke luči na podobno, da, še večjo vna za božjo čast.

40. Kaj je torej treba storiti, katehere pomočke rabiti za obrambo Kristusa in krščanske kulture proti temu nevarnemu sovražniku? Kakor oče s svojimi otroki v domači hiši tako bi se radi mi z vami zaupno pogovorili o dolžnostih, ki jih nalaga vsem sinovom Cerkve velika nevarnost naših dni; radi bi pa te očetovske opomine dali tudi tistim, ki so očetovo hišo zapustili. (Dalje)

23.000 ljudi vmrlo od kačjoga čemera. Lansko leto so v Indiji kače i druge zverine vmorile 26.000 ljudi. Med temi največ kače i to 23.000 ljudi. Tigri, leopardi i druge divje živali so pa raztrgali 65.000 domače živali.

† Dr. Franc Ivanocy:

Iz naše davnine.

Tišina leži blizu Mure v jugozahodnem kotu države, gde se srečuje meja treh pušpekij: sombolske, lavantinske i sekovske (grčke).

Gda i što je nastavo to faro, togā dñes zavolo pomenkanja pisem nemremo ugotoviti, trdno pa je, da je v 14. stotini že cveteli romarski kraj i tak verjetno tudi fara bila, kama je od daleč prihajalo dobro slovensko ljudstvo častiti Blaženo Devico, štere starinsko podoba so čuvali v toj cerkvi, šteroga pa so — kak pravijo — tu odnet odnesli na štajersko v lankovicko frančiškansko samostansko cerkev pri Köfflachi i je ešče dñes tam.

Gda so Törki 1418. leta vse pozigajoč i ropajoč šli po mürskoj dolini prek Radgone do Apač i tu odnet na izhod, so tudi tišinskoj cerkvi ne prizanesli. Kak se pripovedavle je tedsajni pobožen plivanoš podoba skrio v bližnji log. Podoba je dugo tu ostala, dokeč je ne na čudoviti način preminola i tak prišla v Zankovic, ki je te dobo ime Maria Zankovic.

Mnoga törška ropanja i zavolo lüteranstva dostakrat tu se stepajoče trume krcov so nezmerno dosta škode napravili cerkvi i so njeno lepo stanje popunoma vničili. V tom žalostnom časi je njeno notrašnjost čisto vničo ogen, ka jasno kažejo ešče dñes žežgani sledi na oknaj. Te ali v lüteranskem časi se je zgódiło, da so se vsi gotski okras i vničili i da so se negda tak lepa i velka okna popunoma zazidala, nihále pa so se samo neprilicne odprtine za svetloččo. Zvü-

Boji med Kitajci i Japonci.

Listi poročajo od velikih i strašnih bojov med Kitajci i Japonci, šteri so den za dnevom grozovitejši. Japonska letala neprestano lečejo nad kitajskimi vojaki, varaši i rušijo vse z težkimi bombami. V velkom varaši Šanghaj so razrušili nebotičnik, šteri je bio zidani na 20 štokov i v šterom se je nahajalo prek 3000 ljudi. Od tej je bilo prek 500 včas i mrtvih, vnogo pa ranjenih. Vnogi so bili tak raztrgani, ka jih ne bilo mogoče spoznati. Čeravno so se Kitajci dobro v začetki držali i so Japonce celo večkrat zbili, a zdaj jim ide jako slabo. Japonci dobivajo najpre na pomoč č i duže več vojakov, štükov i zrakoplovov i s pomočjov tej bijejo Kitajce na celoj fronti. Zgübe na ednoj i drugoj strani so strašne. Japonci so začnoli boje na celoj fronti i to najpre pešadijo, štero podpirajo zrakoplovi, šteri spoj obstrlevaljevo i bombardirajo kitajske položaje. Kitajci se toti borijo kak levi, ali pred dobro izvežbanimi japonskimi vojaki morajo počasi bežati. Pa tudi japonski hajovi strelajo na Kitajce i delajo med njimi precijšno zmešnjavo. Tej hajovi najpre strelajo najzmetnejše granate, štere majo v sebi zažigalne eksplozivne reči. Kama takša granata prileti, vse razruši i vužge. Kitajci so že na telko opešali, ka počasi bežijo, ar so v strahi, ka jih nebi Japonci zavzeli. Japonci pa kakpa da ido za njimi i misli se, ka prle ne henjajo, dokeč ne pridejo do edne vode, gde naj bi bila bodoča meja.

Pa čeravno ide Japoncom zdaj

BOJI V ŠPANJI.

Boji v Španiji trpijo naprej. General Franco je zbrao čete pred varašom Santander, šteroga so meli v rokaj rdeči. Že duže časa se je borio i komaj zdaj zavzeo te varaš. S tem je v njegovej oblasti več kak pol Španije. Za vladno stranko je najhüje to, ka Madrid zdaj ležej zgübi. Kda je šla Frankova vojska v varaš, jo je prebivalstvo navdušeno pozdravilo. Po vüre po tom so Francovi soldaki odprli cerkev, štero so rdeči spremenili v žensko kaznilnico. Vse hiže so bile nato okrašene z španjolskimi zastavami. Ar pa v varaši samom neso meli hrane, zato so veroborci na 30 motoraj pripelali hrano i začnoli deliti med ljudi. Frankova vojska je tudi zgrabila nad 40 000 vojakov — komunistov, štere so včasi odpelali v notrašnjost Španije.

Strašna je bila noč pred predajov toga varaša. Varaš sam je bio že

malo bolše, so li prosili japonskoga casara, naj jim pošle na Kitajsko šče več soldakov. Čüje se, ka bo japonska vojska na Kitajskom brojila okoli 500.000 vojakov. To bo največša vojska, štera je po rusko-japonskoj bojni prišla v Azijo. Pa tudi japonska vlada je sklenola, ka pošle na novo do 250.000 vojakov na Kitajsko. Pa šče več, napovedala je poslanikom drugih držav, ka stavi vsakšo ladjo, od štere šte države, šteri bi vozo po tistih vodaj, to pa zato, ar šče znati, če tej hajovje morebiti vozijo orožje za Kitajsko.

Pri tom je kakpa najbolje vdarjena Amerika, štera pravi, da če Japonci stavijo samo eden njihov hajov, pa čeravno bi pelao orožje ali ne, da bo to Amerika smatrala za sovražen čin, to je za bojno napoved i bo včasi nastopila po zakoni nevmešavanja proti Japonskoj.

Med temi boji je bio napadeni i ranjeni angleški veleposlanik na Kitajskom, šteri se je pelao v svojem motoru. Njegov motor sta napadnoli dve japonskivi letali, čeravno je na motoru bila angleška zastava. Poslanika so zadele 4 krugle i je bio včasi pripelani v špitao, gde so ga operirali. Niedna rana je ne smrtna, ali poslanik bi lejko vmro, če ne bi bilo zdravniške pomoči, ar njemi je vnogo krvi steklo. Angleška vlada je sklenola zahtevati za to zadoščenje.

Po več dnevnom odpori so se kitajske čete pri Šanghaji začnole pomikati nazaj na novo bojno črto, to pa zavolo toga, ar mislijo, ka se bodo v kratkom časi vršili veliki boji.

dva dni brezi vode, brezi elektrike. Po vsej vulicaj je bila kmica, štero so izrabili rdeči vojaki za ropanje. Tej so vse vprek strelali, tak ka ničče ne znao, na koga strela. Kda so oblastniki vidili, ka so boj zgübili, so hitro smuknoli na eden angleški hajov, da bi pobeognoli. Ali veroborci so te hajov zgrabili i s tem tudi vse oblastnike, šteri so znani komunistični voditelji kda so tej vodili, ka jii čaka, so izvršili samomor.

Kak se poroča, so Santander zavzeli italijanski prostovoljci. Po rimskih vulicaj i po vulicaj drugih italijanskij varašov so cele noči manifestirali za italijansko vojsko, za Musolinija i za one, šteri se bojujejo v Španiji.

Z zavzetijom toga varaša nega več nikših izgledov za rdeče, šteri do se mogli v kratkom časi prek dati Franci, kak se vidi bo Franco šo zdaj nad Madrid. Sveti Oča so siromaškoj deci v Santander poslali 200.000 lir.

12. stotine, kakpa ne v denšnoj obliki i razdelitvi, liki samo s stranskimi stenami pročeljom.

Že odzvuina je lejko vpamet vzeti kak posebnost, da so svetišče i pripadajoči deli dosta višiji kak ladja, ka se nikak ne bi zgodilo, če bi se vsa cerkev v istom časi zidala.

Tišinska cerkev je v dekaniji največša i posebno na višino gledoč najbole učinkovita cerkev i če bi mela meram svetišča primerno ladjo i bi tören bio malo zdignjeni pa bi dobo primerno gotsko streho, bi bila med najlepšimi vesničskimi cerkvami pušpekije.

Edna slabost je, da je svetišče v primeri z ladjov prevelko, ka jako kvar vtiš notrašnjosti, kak nam dobro pokažejo sledeče mere: dužina svetišča je 12,5, širina 6,30, višina 12 metrov; dužina ladje pa 17, širina 9,60, višina 9,50 metrov.

Med svetiščem i ladjov se nad slavalokom zdigavle okoli 25 m visiki požarni zid, končavajoči se v ostrom lok i se na zvünejšnoj steni cerkve na jugu kaže v obliki 1,50 m šörkom podporniki, na severnoj pa se skrije na stubaj oratorija. Té velikanski zid je postavljen iz čistoga pesičnoga kamna i má med ladjov i strehov svetišče odprtino.

Na severnoj steni toga požarnoga zida je iz 61 lepih stub dohod v oratorij i v prostor nad njim, ki je kak drugo nadstropje, pa se dñes ne rabi, pa na podstrešje svetišča. To zavito stopnišče má 1,60 m premera. Vhod na tleh je bio v severozahodnom kotu svetišča, pa sčasoma je zavolo dvignja cerkvenih tal komaj 60 cm nad njih višino prišla dverna odprtina i

Kotrige Rafaelove družbe za Slov. krajino so sledeči:

Iz Lendave:	Iz Črensovec:
Dr. Klar Franc,	Klekli Jožef,
Bakan Štefan,	Horvat Anton,
Halas Daniel,	Lutar Štefan,
Koren Ivan,	Kocet Ivan,
Tratnjek Davorin,	Žunič Ignac,
Grüškovnjak Davorin,	Kohek Martin,
Vrbajnshek Janko.	Kramar Ivan,
Iz Tišine:	Cigan Jožef,
Krantz Jožef.	Kolenko Ivan,
Iz Vel. Dolencec:	Hanc Štefan,
Verat Egidij.	Gjörök Jožef,
Iz Sobote:	Žalik Martin,
Vojkovič Jožef,	Žižek Marko,
Kerec Franc,	Plej Verona,
Potokar Milan,	Ritlop Štefan,
Celec Ferdo,	Kustec Matjaš,
Novak Franc.	Bohnec Štefan,
	Nerad Ivan.
Od Sv. Jürja:	Iz Hotize:
Varga Jožef.	Balažic Matjaš,
Iz Prevalj:	Zdrav Jožef.
Škafar Ivan.	Od Sv. Sebeščana:
Iz Maribora:	Bejek Janoš.
Campilin Ivan.	Iz Žižkov:
Iz Dobrovnika:	Horvat Anton,
Zelko Ivan.	Ütroša Treza,
Iz Beltinec:	Vučko Ivan,
Glavač Franc,	Škafar Matjaš,
Rous Matjaš,	Žižek Matjaš,
Antolin Andrej.	Špilak Matilda.
Iz Bogojline:	Iz Bratonec:
Mauček Jožko,	Legen Jožef.
Horvat Franc.	Iz Lipovec:
Iz Rakičana:	Tratnjek Štefan,
Rajner Janoš,	Sraka Matija.
Lajšček Ludvik,	Iz Izakovec:
Gjörköš Štefan.	Fujs Marija, Francija.

Vsakši od zgoraj imenüvanih je plačao Din 10 članarine, gosp. Horvat Egidij, plebanoš v Velikih Dolencih pa 20 Din.

Podpora za družbo sv. Rafaela za Slov. krajino v dinaraj:

Vezir Geza, preds. občine Martjanci 20, Dr. Josip Glančnik, zobozdr. Sobota 50, Balkányi Ernest, D. Lendava, 20, Ing. Ivo Zobec, ravn. gimn. Sobota 50, Josip Benko, nar. poslanec, Sobota 200, Nemethy Marjeta, poštarica Črensovec 30, Dr. Klar Franc, nar. poslanec, Lendava 300, Načelstvo sreza Lendava 150, Zdrženje trgovcov Lendava 50, Heimer Oskar, zobotehnik, Sobota 30, Našička d. d. Lendava 100, N. N. Lendava 1000, Heklič Štefan, Sobota 20, Dr. Bratina, srez. nač. Sobota 100, Škoberne Franc, Črensovec 20, Dr. Lipnjak, zdravnik, Lendava 50, Gregor Janoš, kaplan, Rajhenburg 20, Dr. Šumenjak Slavko, sodni predstojnik, Sobota 25, N. N. Rakičan 50, N. N. Sobota, 100, Banska uprava za krite službenoga poslovanja 4990, Občina Lendava 400, Prša Martin, Izakovec 2, Žerdin Ivan, Lendava 20, Dr. S. Brandieu, ravniteo bolnice, Sobota 30, Občina Beltinci 200, Bauer Šamuel, Črensovec 20, Grüškovnjak Davorin, uradnik, Lendava 10, Kralj. banska uprava g. Bejeki za dñševno pastirstvo v Bački i Baranji 2000, Klekli Jožef Črensovec 100. Novine in Marijin List nosila vso poštnino. — Bog povrni vsem v obilnosti i Ne spozabite se ne v domovini, ne v tujini z te lepe ustanove. — Vodstvo Družbe sv. Rafaela za Slov. krajino.

tak so je ne več rabili, mesto nje pa so 1891. l. odzvuina odprli gotске dveri, znotrašnje pa so zazidali.

Na severnoj strani svetišča je jako mala sakristija, štero od sevrarazsvetljuje šilasto okno. Železni križi toga okna so kak se vidi iz davnih časov i so tak dobro napravljeni, da se ne vdajo pred nikšim vdiranjom. Zakristija je prvotno vó ne mela dver i je v njo bilo mogoče priti samo iz svetišča. Obok toga mesta leži na štirih rebraj, ki se križajo v sklepni i tvori ravno telko trikotnih polj. Stranske stene so jako proste i tudi denšnje dveri v svetišče so jako neprilicne, pa bodo s časom delno nadomeščene z gotskimi dverami.

Nad zakristijov v prvom nadstropji je zakristiji popunoma ednaki prostor, ki je dñes oratorij plemenite družine za protiuslugo za brezprimerne dobrote, štere je ta družina v mnogih letaj včinila cerkvi. Prle kak po stubaj pridemo do oratorijskih dver, najdemo okno v svetišče, šteroga namena si nemrem razložiti, ar majo stube vó male gotске svetlobne odprtine.

Oratorij má dve okni, šterih edno gleda na sever na slobodo, drugo pa na jug v svetišče. Gda sem 1891. l. to mesto preuredo v oratorij, je severno okno na pou ešče za zidano bilo i sem med delom spoznao, da je to jako lepo okrašeno gotsko okno. Zid smo odstranili i pokazao se je prosti, pa lepi okras okna, kak se dñes vidi. Okno meri 2,10×0,70 m. V svetišče obrnjeno okno je prosta pravokotna odprtina 1,10×1,60 m i se iz oratorija gledano bole kak odprtina liki okno vidi. Da bi se to okno i ti-

GLASI. SLOVENSKA KRAJINA.

Širitelski sestanek i nastaviteljski Prosvetnega društva v Velikih Dolencih. Zadnje nedelo tega meseca, septembra 26., se bo oboje skupno vršilo. Lansko leto, gda so t. Klekl Jožef, dolenski plebanoš vmrli, urednika Novin ne bilo doma i so ne zvedili v dalnom kraju za njihovo smrt. Zato letos pridejo gor na pokojnoga grabo, kda se i položi venec na njega iz zahvalnosti, ka so pokojni en kračši čas bili tudi urednik Novin i dugša leta vrednik kalendara Srca Jezušovoga. Podrobni spored se v poznejših številkah Novin objavi.

Dijakinjam, ki ščejo biti v zavodi Doma sv. Frančiška, Sobota, Križova 4., naj se taki javijo pri g. ravnatelju ing. Ivo Zobci ali pa v zavodi. — Odbor.

Na državni meščanski šoli v Lendavi bo vpisovanje v vse razrede 1., 2. in 3. septembra t. l. od 8. ure dopoldne dalje. K vpisu je treba prinesiti: zadnje šolsko izpričevalo, potrdilo davčne uprave o višini davkov, prijavo kolkovano z Din 5.— in učenci 1. razreda še rojstni in krstni list. Letos je radi šolnine olajšava: kdor plača manj kakor 800.— Din davka, je šolnine prost. Popravni izpiti so v soboto, 4. septembra, od 8—12. ure. Otvoritevna sv. maša bo v četrtek, 9. septembra, redni pouk prične v petek, 10. septembra.

Beltinci. Preminoče dni so nas obiskali s svojov gospov g. dr. Bratina, sreski načelnik iz Sobote i so bili gost naše patrone mil. grofice Zichy Marije, ki je pred tem bila gost g. sreskoga načelnika.

Poslanec lendavskoga sreza v Parizi. Naš parlament je kak vsako leto, tudi letos določo odposlanstvo, ki se vdeležijo mednarodne parlamentarne zveze po raznih državah. Letos ma ta zveza v Parizi svoje seje. V odposlanstvu je tudi naš poslanec g. dr. Klar Franc. To odlikovanje nas zaistino veseli.

Vtopo se je aug. 30. v Muri Gabor Ivan iz G. Bistrice. Selili so milin Geričov iz Melinec na Bistrico, ladja se je prevrnola i Gabor je najšeo smrt v hladnih valovaj Mure, drugi so vō priplavali.

Kda sami ne vete kama se obrniti, vam pomaga dobrodelno društvo: kda iščete službo, vučnoga majstra za svojega sina, kda v kakšoj zadevi ne vete ali ne morete sami si pomagati iz nevole, se zavijupno obrnite na „Družino božjega sveta“, Ljubljana, Sv. Petra nasip 17.

sto s stub v svetišče skladalo z gotskim svetiščem, sem istoga leta dao napraviti obema jako lepi gotski okras, šteri jako popravi pusto veliko severno steno.

Ravno te sem odkrio dverno odprtino v oratoriji, štera je na izhod vodila i je na pou bila zazidana. Ar dnes ta zidina proti izhodu nema nadaljavanja, na podlagi teh dver skor s punov gotovostjov lejko sklepamo, da je nigda tū več zidin bilo i že so te dveri vezali svetišče z njimi. To je tem bole verjetno, ar so stube v oratorij precī zvoščene i so se gotovo dosta rabile. Obok oratorija je popolnoma ednaki tistomi v zakristiji.

Po istih stubaj višje pridemo v prostor drugoga nadstropja i nekaj stub višje v podstrešje svetišča. Te prostor se dnes ne rabi i se je bržčns tudi ne rabo. Ma dve okni, izhodno meri 95X25 cm, severno pa je rožasto okno s premerom 65 cm z jako lepimi ostanki kamenoga okrasja.

Zakristija i obe nadstropji kak i stube s stenami so zidani iz čistoga pesičnoga kamna.

Ladja je najstarejši deo cerkve. Iz velikih kamnov meter debele stene so tak močne, da jih je ne mogoče zrušiti. Tak močne stene bi potrebovale zvišneje podpornike i tistiva dva na zahodnoj steni sta sledkar postavljena, gda so s prizidanjom tōrna šteli zvišnejšost dati enotnost. Ladja je mela na zahodi veliko pročelje, k šteromi so sledi prizidali tōren. Nad vhodom toga pročelja je bilo okno z rozetov s premerom 1.30 m., odzgora pa odprtina pravokotne mere 90—40. Prvo okno je svetišče v cerkev, drugo v podstrešje.

Vmor na Petanjcih. V premionočoj štev. Novin smo prinesli od toga vmora samo na kratko, a zdaj pri našamo bole obširno. Žena posestnika Bratkovič Franca z Tišine je že dugši čas hodila vkup s hlapcom Serec Jožefom na Petanjcih. Njeni mož Bratkovič je kakpa zvedo za to, ali ne je meo dokazov, ka se tak godi, pač pa je na ženo jako pazo. 18. aug. je mož zvedo, ka je žena pa vkup s Serecom. Mož je vzeo bicikl i se odpelao na Petanjce i tam najšeo v ednoj kukarci ženo i Serca. Skočo je k Serci, šteroga je šteo potegniti s kukarce naj bi ga drugi ljudje vidili, ali Serec je potegno nož i šteo Bratkoviča smekniti. Bratkovič je bio pa šče hitrejši i je tudi on potegno nož i ga zapicho Serci v šinjek. Serec je naskori po tom mro, Bratkovič se je pa sam javo žandarom.

Hotiza. Mi smo od Sobote precī oddaljeni, nego zato ne tak preveč, da se tabora v Soboti nikak ne bi mogli vdeležiti. Čiravno je naša fara ne velka i je pot do Sobote duga, se itak mislimo v velkom številu vdeležiti tabora, da tak pokažemo sveti, da tudi mala fara pod vodstvom dobrega dušnoga pastira vnogo lahko napravi, samo če šče.

Beltinci. Pri nas bode proščenje v grofovskoj kapelici na malo mešo. Marijini častilci pridite. — Pred par dnevi so nas pali obiskali kurji tolvaje i odnesli z več mest precī perutnine. Pri Horvatovom Feriji so odnesli 20 picekov. Jako se nam to čudno vidi, ka tej ftički ne pridejo v roke pravici. Orožništvo bi moglo po noči malo bole paziti i bi sumlive potepače po vesi moglo vzeti na odgovornost.

Nezahvalen gost. Neki mladenec iz Štajara iz Svetinj je dobo salš pri g. dekanu Jeriču v Turnišči. V nedelo je samo zgino nekam, a ne sam, odišo je z njim tudi dekanov biciklin.

Zavednost. Na XIII. rednem občnem zboru „Slovenskega katoliškega akad. društva „Zavednost“ je bil izvoljen sledeči odbor: Novak Štefan, predsednik, Varga Ludvik, podpreds., Düh Andrej, tajnik, Nežima Majda, blagajničarka, Halas Štefan, knjižničar.

Dobite hrastove doge za kupiti v Črensovcih pri Hranilnici in posojilnici in Agrarnoj zadrugi sept. 6. ino 7. Javite se v poslovalnici Hranilnice in posojilnice v Našem Domi predpoldnom ob 8 vuri. Vlagatelj lejko dobijo doge za svoje vloge. Doge do se tržile na kubike. Borzno ceno zvedite v Našem Domi. — Vodstvo obeh zadrug.

Ladja je ne bila obokana, liki je s stropom bila ločena od podstrešja, ka dnes nad obokom jasno vidimo. Denešnji obok iz 17. stotine je eden tistih nesrečnih stvōrov, štere je pomenkanje dobrega okusa napravilo v tistom časi. Razdelitev toga oboka je onemogočila odpiranje starih oken, ar so stubce zozidali ravno v okna pa je delno zakrili. Iz istoga časa je okoruš.

Da bi stranskim stenam zdigno razmerje i da bi ladja dobila potrebno svetloščo, sem na sredi posameznih prostorov dao odpreti nova gotska okna, tak da so zdaj mesto dveh menših starih, jako neprilicno postavljenih oken tri vekša okna. Na severnoj strani nega oken.

V ladji sta v najstarejšem časi bila dva jako maliva oltara, šteriva fundament sem najšeo, gda sem 1898. l. dao razdreti v sredini preminočega stoletja napravljeni neprilicni fundament oltarov. V ladji je bio tudi grobni spomenik, šteroga so že pred 40 leti predjali pred vhod. K sreči je popisana stran na tla prišla i tak ne vēsno. L. 1893. sem te kamen dao postaviti v zahodno cerkveno steno. To je podoba oboroženoga štajerskega plemenitaša v življenjskoj veličoki. Izpod čelave se vidi bole speči kak mrtev obraz. Na levoj je velka, vednaka sabla, na pravoj pa ista sabla pomenšana, pod šterov je plemenitaški grb. Tē kaže tri poumesece, konja itd. Vitezova glava leži na blazini. Okoli je nemški napis, ki pove ime pokojnoga, šteri je vmro 1600. leta. — V ladji so bilē tudi štiri grobnice.

Tōren je prizidani k zahodnomi čeli cerkve iz cigla, samo zvišnejši deli krtov i podpornikov so iz kamna.

Dokležovje. Naš stari svetek sv. Štefana krala smo proslavili v našoj vesi v najlepšem redi kak nedelo, či glih ka je bio v petek. Sv. Štefan je bio sv. krao i mi kak dobri katoličanci ga častimo. G. kaplan Ciglar so jako lepo razložili pri predgi življenje toga svetnika. Velko sveto mešo so pa služili g. kaplan Štukovnik.

Tombola pri sv. Sebeščani. Gasilno društvo pri sv. Sebeščani je preložilo tombolo. Tombola bo neprevano v nedelo 12. sept. popoldnevi ob tretjoj vōri. Prvi dobitok je lepi novi biciklin i dosta drugih dobitkov. Isti den bo tudi blagoslovitev nove cerkvene vōre. Pridite od blūzi i daleč k lepomi Sv. Sebeščani. Tombola bo končana do večernoga vlaka za Soboto. Zato sobočanci pridite. Karta stane samo 2 Din.

200 letnico rojstva pisatelja Kūzmič Mikloša i 80 letnico rojstva narodnoga būditela dr. Ivanocy Franca bo proslavilo Prekmursko muzejstvo društvo v nedelo 12. septembra pri Sv. Benedikti v Kančovcih. Te den de vozo poseben autobus v Kančovce. Vsi, ki se namenite vdeležiti te proslave z autobusom i ščete meti skupen obed, javite se taki vučiteli g. Štubl Mirki v Soboti.

Bogojina. Dnes teden smo obhajali jesensko proščenje, Angelsko nedelo. Vreme je bilo jako lepo i prijetno odzvučaj, odznotraj v duši nam je pa napravila lepo vreme predga našega domačina g. Camplin Ivana, tajnika Prosvetne zveze z Maribora.

Ljutomer. Na naši Glasbeni šoli se vrši vpisovanje v soboto 4. sept. od 8—12 in od 13—16 ure v glasb. sobi. Podučevalo se bode goslanje, klavir, čelo, harmonika (kromatična), teorija, mladinsko in solopetje. Vpisnina 5 Din. Podrobnosti na deski.

Naročnino iz Čikage sta plačala potom g. Denša Ivana: Salaj Ivan i Vučko Štefan. Za Herman Jožefa i Hozjan Martina nega lanskoga duga pri nas. To na znanje naročnikoma. Prosimo naše naročnike v Čikagi, ki za letos ešče ne so plačali naročnine, naj 3 dolare odnesejo na dom Denša Ivana, 2730 Arthington Str. V njegovoj hiži je vsikdar nekaj doma.

7 let obstoječa pekarna

z hišov, dobro vpelani poseo, se oda taki. Pitati v Črensovcih hš. 100.

Dekla i hlapec (kravar)

se sprejmeta. Več se zvedi na uredništvu Novin v Lendavi.

Ne zamerite. Naša uprava je v svojoj gorečnosti tudi takšim dostavila prošnjo za plačilo naročnine, ki so jo za letos že v celoti plačali. Takših je toti jako malo, a vendar jih prosimo naj ne zamerijo i naj na poslano prošnjo pred novim letom ponovijo naročnino za leto 1938.

Na podporo Novin sta darūvala Koren Martiniz Francije 2 Din i Horvat Marija, Lipovci iz Francije Din 13.50. Bog povrni!

Blagoslovitev križa v Velikih Dolencaj. 15. avgusta smo meli redko slavnost pri nas. Najpre te den so blagoslovili g. plebanoš novi križ, šteroga sta dala gori postaviti Konkolič Jožef pa žena Marija, roj. Nemeš. To je dozdaž že peti križ, šteroga sta dala teva verniva krščenika gori postaviti. Ravnotak sta tudi kupila dve mešni knji. Te den sta tudi obslužavala zlato zdavanje i sprejela od domačega g. plebanoša boži blagoslov. Bog daj, da bi oba ešče dosta let živel v najlepšem miri i božem blagoslovu.

Vpelavanje na faro. Novoimenuvanoga plebanoša, g. Bejek Janoša vpelajo na sv. sebeščansko faro po po cerkvenih predpisaj 15. septembra. Bog blagoslovi njihovo delovanje.

Zaročila sta se g. Žizek Joško črensovski kantor i gđč. Cigan Katica, vučitelica doma iz Črensovec. Bodi blagoslovljena od Srca Jezušovoga ta zveza.

Dolič. Streljeni je na granici naše občine Ropoša Jožef, ki je hodo na Štajar mlait. Zapušča ženo z peterov decov. Siromaške sirotice priporočamo smilenim srcom na pomoč.

Novine so narasle meseca avgusta za 38 komadov. Odpadnolo je 6 komadov, čisti narastek 32 komadov. Vroč se zahvalimo božima služabnikoma Antoni Martini Slomšeki i Frideriki Baragi za pomoč. Prosimo pa sv. Cirila i Metoda, naj njima sprosita čast oltara, njeva pa s svojim duhom napunita slovenski narod, naše liste i te razširita.

Na sirotišnico v Turnišči so darūvali v dolaraj: Salaj John i žena iz Črensovec 2, Toplak John i žena iz Hotize 2, Rajtar Bara iz Gomilic 1, Gjörköš Joseph iz Gomilic 1, Slovenska ženska zveza 5. Skupno 11 dolarov. Bog povrni.

Gederovci. Naša cesta se popravlja. Zahvalimo se našim trem g. banskim svetnikom za trūd, ka so se potegūvali za nas.

Oženo se je naš širiteo v Lipovcih Sraka Štefan z Zver Katikov z Beltinec. Našemi vrlomi širiteli želemo blagoslovljeni hišni zakon.

Višina je ne sorazmerna ladji i svetišči. V najvišjem nadstropji so tri gotska okna s pokvarjenimi okraji.

Najlepši deo cerkve je svetišče, ki je po navadi starih cerkvi obrnjeno na izhod. Svetišče veže z ladjov 11 m visiki, prosti, pa jako lepo oblikovani slavolok, za šterim se svetišče na vsakoj strani razširi za 1 meter i se v dužini 12 m širi do apside, ki se zapira v obliki polovice šesterokota. Na stranskima stenama apside sta dve okni 1—8 m, v zaključnoj steni pa edno 1—4—8 m veliko. Ravno tak veliko okno je na sredi južne stene, precī menše okno pa je v stranskem kotu svetišča na jugozahodi. Izmed teh oken je severizhodno menše i izhodno vekše bilo zazidano, ovivi okni pa sta bilē več kak polovico zazidanivi. L. 1896. so bila vsa okna odpreta i so dobila poslikana stekla; glavno okno je dobilo jako lepo Marijino sliko, tak da je svetišče približano gotskomi stili, četudi ešče ne docela.

Obok svetišča se deli na tri dele. Iz slavoloka ide debeli lok med stenama i z dvema rebroma tvori štiri polja. Obok je lepi, da njemi je redko najti para v vekših cerkvaj.

V sklepni apside se steka šest reber, v drugom sklepni pa osem. 25 reber apside kaže lepo šesterokotno zvezdo s 17 trikotnimi polji.

Tudi tišinska cerkev se je ne mogla skriti pred luterani i je skoro od začetka 17. stotine skoro 80 let bila iz nje pregnana kat. vera. Luteranska „strplivost“ i „domolūbje“ krucov sta v tom iskala zasluženje, da sta vse, ka je količkaj spominalo na katoličansko preminočnost, vničila. Lepe gotske rože na opornikaj svetišča so

te spotrli, ar je znamenje križa ne bilo prilūbleno pri teh velikih prenovitelaj vere. Luteranskoj božoj službi so neprilicna lepa okna svetišča, zato so stekla spotrli, gotске okraske vničili, okna pa zazidali. Samó se razmi, ka divjosti tistoga podivjanoga časa luteranov nišče nede za krivo meo samomi luteranstvi ali denešnjim njegovim vernikom, liki moremo to gledati kak zgodovinsko istino, štero moremo tolmačiti iz tistoga časa. Ta istina samo kaže, da je luteranstvo ne bilo samo na sebi i od začetka glavni podpornik kulturnoga napredka. — Széchy Peter je 1670. l. odstrano s Tišine zadnjega luteranskoga predgara. Ar tak kratka doba v lūdsvi nemre vničiti dela stotin let i je lūdstvo samo prisiljeno bilo v luteranstvi, zato se je naglo pokatoličnilo, posebno, ar je med sosednimi štajarskimi Slovenci katoličanstvo živo bilo. — Kruci so v veliko siromaštvo sūnoli lūdstvo i dugi čas je trbelo, da si je cerkev popravilo. Pri tom njim je posebno pomagao grof Peter Szápary, ki je na sredini 18. stotine dao napraviti po okusi tistoga časa baročni velki oltar. — Edine zgodovinske vretine, štere tū najdemo, so matrika, zbirka pūšpekijških okrožnic i cerkveni računi. Kniga krščenih se začnejo 1731. leta, mrtvečne knige 1750., zapisnik spreobrnjenih 1750., zdavanjske 1749. leta.

To siromaško lūdstvo, štero vno-gi tak krivo sodijo, z občūdūvanja vrednov vrelostjov i darovitnostjov služi cerkvi i domovini. To lūdstvo je vredno, da ga Cerkev posebno poštuje v njem tisto pobožnost, štero je dnes že redko gde mogoče najti.

(Konec.)

Na sirotišnico deteta Marijke
v Turnišči so darovali sledeči: Gjorkoš Ana, Turnišče je kupila vsem sirotam v zavodu obleko; Peterlin Makso, kralj. notar, Lendava 100 Din.

Bogojina. Naš g. plebanoš so se povrnilo zdravi z bolnice. Teško nam je bilo ovcam brez pastira. — Na veliko se pripravljamo za postavitev novega Prosvevnoga doma. Prosimo Boga, da nam v tom težkom deli i slabom časi bode na pomoč. — Pred nedavnim smo zakopali daleč na okoli poznano gostilničarko Vogel Terezijo. Pokojna je daval nasvete v gospodinjstvu našim kmetskim deklam i to v časaj, gda so ešče ne bili tak razširjeni gospodinjški tečaji. Pa tudi na socialnom poli se je jako udejstvivala.

Kobilje. V četrtek, 19. avgusta smo dobili visike goste. Našo lončarsko obrt so prišli gledat včenjence iz delešnih krajov, i to gospa *Luigija Kasimira*, žena znamenitoga slikara iz Beča, g. dr. *Abranič*, ravniteo muzeja v Spliti i *Franjo Baš*, banovinski arhivar v Maribori. Domači g. kaplan so jih sprevaljali i njim tolmačili, kelko je bilo potrebno. Vsi so bili jako zadovoljni. Nekaj lončarskih izdelkov so pokupili, več pa šče naročili za muzeje v Maribori i v Spliti, pa tudi v Beč se bodo pelali naši izdelki. Vučenjace so ugotovili, da je po izdelavi (po tehniki) naše lončarstvo podobno lončarskim izdelkom v pravadnoj dobi. Zato so šteli, da bi njim tam zakrpal lončarske izdelke iz rimске dobe i iz drugih zgodovinskih dob. Od našega kobiljanskoga lončarstva bodo pisali tudi v hrvatskom pa nemškom jeziki i to si lahko štemo v posebno čast. K nam so prišli iz Filovca i so šli naprej proti Prosenjakovcam.

Grad. Krajevni odbor Jadranske straže pri Gradi priredi dnešnje nedelo 5. septembra tombolo z lepimi i praktičnimi dobinki. Vsake leto pošila Kraj. odbor Jad. straže po 5 do 6 slabotnih dec na morje, ka pa vnogo košta. Da bo mogoče tudi drugo leto poslati deco na morje, se priredi tombola, ar je čisti dobiček tombole določen samo v te namen. Posegajte po srečkaj i zdaj v nedelo, 5. sept. ob 3 vori na svidenje pri Gradi.

Beltinci. Pravzaprav smo letos nameravali pri nas napraviti veliki prosvetni tabor za celo našo krajino i se je naše društvo za to že močno pripravljalo. Prilike so se pa tak zasukale, da se bo vršo zdaj prosvetni tabor v Soboti, ki je nekakše središče vse Slovenske krajine i kam pride sam voditeo slovenskoga naroda g. dr. Korošec. Mi smo zatogavolo nikaj ne čemerni, samo naj je vse dobroj stvari na hasek i Bogi na čast. Zato se bomo tabora v Soboti denešnje nedelo tudi mi v velkom številu vdeležili. Misel na to, da priredimo tudi mi velki tabor, smo pa ne opustili i želimo samo, da bo tudi na našem tabori, šteroga mi priredimo, vdeležba lepa i velka.

Strehovci. Kak smo v predzadnjih Novinaj pisali, da je nekš nakupovalec živine nas noro, je tudi prišlo na svetlo. Té nakupovalec je najmre meo iz edne sosidne občine občinsko vágo, štera je po kontroli že več let ne bila sposobna za vaganje. S tov vagov se je vsakokrat po 10 kg. menje zvagalo. Zdaj so pa naši dobrovnički žandarje vago zaplenili i zadeva se bo obravnavala pred oblastjov. Mi tomi nakupovalci svetujemo, da naj ne pride več v Strehovce, ar njemi mi pokažemo pot pravičnosti.

Kak moramo brati grbanje?
V letošnjem deževnom vremeni je po naših logaj jako dosta grbanjov, ka je že ništernomi siromaki lepe peneze prineslo. Vnogi pa ne veji, da bi lahko zraslo na ednom mestu vnogo več grbanjov, če bi grbanje pravilno brali. Najvažnejše je pri branji grbanjov to, da grbanja nesmemo iztrgati iz zemle. Gde je grbanj iztrgan iz zemle, tam več nede raseo. Če pa grbanj lepo z nožom odrežem, tak da spodnji deo korna ostane v zemli, te v kratkom časi okoli tistoga korna zraste vse puno mladih grbanjov. Zato grbanja ne trgajmo ščista s kornom vred iz zemle, nego ga lepo z nožom odrežimo, tak da spodnji deo korna ostane ešče v zemli.

VEZ LUBEZNI Z NAŠIMI IZSELJENCI V TÚJINI.

Pisma naših iz tujine.

Jug Marija, Terezija, Pepca, Janoš, bratja i Graj Emilija prijatelica pošilamo najlepše pozdrave iz Francozke suzne doline. Želemo Vam od ljuboga Jezusa i Marije zdravje, da bi nam dugo mogli pošilati liste, ki so nam na veliko tolažbo. Pozdravljamo svoje starše, sestre, brate, nevesto, Črnsko ves, celo Cankovsko faro z okrbnikom fare.

Slovenska krajina, mili moj dom, pozabo te nikdar in nikdi ne bom!

Vuk Gizela, Nemčija iz Črensovec pošila pozdrave iz mrzle tujine v toplo naročje Slov. krajine, nadale celoj črensovskoj fari, vsaj duhovščini, Marijinoj družbi in vsem sotrudnikom. Zahvaluje se za redno pošilanje njenih najljubših listov, šteri so neobhodno potrebni za vse izseljence, ki so brezi dušnoga tolažnika. To tolažbo nam pa ravno nadomestijo naši domači listi. Zato prosim vse brate i sestre izseljence, naj radi prebirajo naše liste, i če jih što nema naj si je naroči. Počuti se nesrečno, ar ne more pogosto krat pristopiti k angelskomi stoli. Priporoča se vsem v molitev.

Činč Franc, Francija pošila pozdrave upravi i vredništvu Novin, štere si naroča, da bo ta stalno v zvezi z domačim krajom.

Kolenko Katica, Janoš i Marton Terezija iz D. Bistrice v Franciji se zahvaljujejo na rednom pošilanju naših listov i pozdravljajo celo Slov. krajino, stariše, sestro, brate, prijatele i prijateljice i duhovnike črensovske fare.

Fartek Jožef, Francija, pošila pozdrave celoj Slov. krajini i si naroča naše liste.

Rajbar Ana, Francija: Veleč. g. urednik! Oprostite, da Vam pišem ešče zdaj. Oglasila sam se že ednok pri Vas zavolo knige *Male Trezišče* i dali ste mi odgovor v Novinaj, štere pa nejsam dobila včasi v roke, ar mi je moja gospodinja vrgla z drugimi papirami v koš. Samo po ednom meseci sam je najšla i težko mi je bilo, da ste mi odgovorili i jaz nesam znala, včasi za to. Poslala sam Vam peneze, prosim poskrbite i pošlite mi knjigo Sv. Male Terezije. Računajte si Vaš trud i drugo ka je više ostane na Dom sv. Frančiška. Pred kratkim sam štela oditi v drugo mesto, pa me ne pustijo i tak moram vse nevole prenašati. Ne obvičam, najslajša pomoč mi je vsigdar v prošnji „Sv. Terezija pomagaj; prosi presladko Srce Jezušovo, da se me vsmili.“ To mi je edina tolažba, ka sam blizu cerkve, da lahko idem vsakšo nedelo k sv. meši, če bi

Vika Razlagova:

Iz življenja vzornega očeta.

Oče je ure in ure prečul ob njeni bolniški postelji in jo tolažil, — ko je gledal ta izmučen od trpljenja razoran obraz, se je spomnil svoje blagopojne žene, ki je pred leti ravnotako trpela, kod zdaj trpi ta nesrečni otrok.

Solnčni žarki so padali na njeno blede obličje, — tam v daljavi je pel pastir mило o tožno pesem, — Rezika je kakor v sanjah poslušala pesem:

„Odkar mi mati v grobu spi,
srce mi vedno bolj medli,
povsod že zeleni pomlad,
le v mojem srcu ni več nad.“

Bridko se je nasmehnila!... Zasajala je... blizala se je k uresničenju svojih sladkih nad.

— Oh kmalu, kmalu tja dospem,
kjer ni več zla, — ne zmot!

Zunaj na rožnem vrtu je pel slavček v tih večer, svojo pesem, tožne melodije so omamljale srca vseh, ki so ga slišali!... Snežnobela vrtnica je brez življenja klonila svojo glavico k tlom... V tih sobici Fričevega doma je umiralo mlado cvetoče živ-

bila malo dale od cerkvi, ne bi mogla k meši, ar so tu velki bregovje i jaz sam slaba pri zdravju pa ne bi mogla prenesti tiste poti. Zdaj Vas ešče ednok lepo pozdravljam i želem od Boga zdravje, da te šče vnoga leta širili dober tisk med nami v tujini i s tem gojili v nas močno vero do Boga. Najlepša hvala za Novine, štere so mi v veliko veselje. (Knigo poslali, trud plača Bog. Vrednik.)

Špiclin Matjaž i žena Marija iz G. Bistrice v Franciji pošilata pozdrave g. vredniki i gg. duhovnike črensovske fare i tudi g. novomešnika Kusteca s sledečim pozdravom:

Kelih življenja dragi nam
boš prvokrat izpil,
Ta kelih Bogu darovani
bo delež Tvojega stanu.

Nadale želela gi novomešniki, naj bo njemi pot nastlana s cveticami i naj bi nebo nalejalo v kelih življenja vse sladkosti i ni kaplico bridkosti.

Denša Štefan z ženov pošila iz Francije pozdrave celoj Slov. krajini.

Pošta.

Maučec Štefan, Nemčija. G. profesor je plačao naročnino za liste do 1. decembra. **Matija Vuk, Destriy, Francija.** Sprejeli Din 122'50, prosimo, naznanite v kakši namen naj višek obrnemo. — **Denša Štefan, Willoquet, Francija.** Sprejeli Din 61'25, prosimo, naznanite v kakši namen naj višek obrnemo. — **Miholič Štefan, Brazeux, Francija.** Sprejeli Din 36, za letos vse plačeno. — **Kotnjek Marta, Le Pontouvre.** Sprejeli Din 61'25, sporočite ali je deo toga mogoče naročnina za novo leto, ar so oča pri nas že plačali D. 50. — **Nedeljko Marija, Francija.** Sprejeli Din 93'60. Duga je ešče na leto 1936 Din 19 i na letos Din 6. — **Pucko Julika, Francija, Ferme de la Bretomiére.** Penez sprejeli i za letos s tem vse plačeno. Kalendar tudi dobiš. — **Šebjan Avgust, Villersexel, Francija.** Sprejeli Din 61'25, oča so plačali Din 32, jeli višek naročnina na novo leto. — **Pucko Franc, Ferme de Montagny, Francija.** Sprejeli Din 78'80, višek na koj naj obračunamo. — **Marič Marija, Les Epourneaux, Fosse Nouvelle, Cher, Francija.** Sprejeli Din 52'50, prosimo naznanite nam vaš stari naslov. — **Trojek Katarina, Vauxrenard, Francija.** Sprejeli Din 80, razloži na koj je višek. — **Fartelj Jožef, Saudillon, Francija.** Takač plačao Din 40, lani ostalo Din 25, duga je ešče letos Din 7.

CENE.

Penezl.	Dinarov vala:
Angleški funt	214—216
Nemška marka	17'20—17'50
Austrijski šiling	8'40
Vogrski pengó	8—8'76
Grčka lira	31'50
Amerikanski dolar	43'80
Holandski goldinar	23—24
Švicarski frank	9—10
Belgijska belga	7'37
Italijanska lira	2'31
Francoski frank	1'70
Česka korona	1'54

ljenje! Prvi petek v mesecu juliju je bil! Srce Večnega Kralja je priželo svojo ljubljeno na svoje Srce...

Leto dni po Rezikini smrti, je dočkala blaga Marija, vsa srečna dan svoje preobleke! Kot Kristusova nevesta je stopila pred Njegov oltar, — solze veselja so blestele v njenih očeh. „O mati zakaj nisi doživela te moje sreče, zakaj si odšla prej od nas,“ tako je govorilo srce — Marija, sedaj č. sestre Orlande. Obe sestri sta bili navzoči pri preobleki, — tudi brat Fric je prihitel k dragi sestri — da ta najlepši dan v življenju drage sestre, — zapre v tiho kamrico svojih spominov!

Oče ni bil navzoč pri preobleki svoje ljubljene hčerke, daleč od nje je neprestano hvalil Boga za to milost. Njegove molitve so bile neprestani „Magnifikat“ s katerim je sipal novo cvetje sreče na pota svojih otrok, ter jim pri Bogu izprosil mir in srečo življenja!

Med temne dneve gorja in bolesti, ki so bili zvesti spremljevalci vse njegovo dosedanje življenje, je začelo sijati zlato solnce, ki je pregnalo — temne oblake, ki so gnali ubogega moža nešteto krat v grozne, temne misli. Solnčen dan, eden najlepših nje-

živina. Kg na živo vago v dinaraj:
Junci debeli 5'50—6'50, poldebili 4'75—5'75, biki za klanje 5'50—6'—, krave za klanje 3—4, plemenske krave 3—3'65, krave za kolbase 2—3'50, teice 5—6'50, teoci 7'50—5, praščiči 8'50—9'25, plemenski prasci 5—6 tjeđnov stari 115—140, 7—9 tjeđnov stari 120—150 Din. po falati. Konji 3000—3500 Din.
Zrnje. 100 kg. v dinaraj: pšenica 185 do 190, žito 165—170, oves 110—120, kukurica 120—140, grah 150—220, ječmen 110 do 125, proso 90—110, hajdina 95—115.

Razpis.

Krajevni šolski odbor v Dol. Lendavi razpisuje ofertno licitacijo za prizidavo dveh razredov državne ljudske šole v Dolnji Lendavi. **Pismene ponudbe je vložiti do 10. sept. 1937.** Licitacija se bo vršila dne 10. sept. 1937 ob 10. uri v pisarni šolskega upraviteljstva v Dolnji Lendavi.

Eno uro pred licitacijo je položiti 10% kavcije v denarju ali državnih vrednostnih papirih (po kurzu na dan licitacije) pri blagajniku krajevnega šolskega odbora v D. Lendavi. Vsa druga pojasnila in navodila so na razpolago v pisarni šolskega upraviteljstva. Krajevni šolski odbor si pridržuje pravico oddaje ne glede na najnižjega ponudnika. **Krajevni šolski odbor Dolnja Lendava, dne 28. avgusta 1937.**

Razglas.

Upravna občina Turnišče naznaja, da bo oddala svojo občinsko **gostilno Central**

v najem za dobo šest let. Začetek 1. jan. 1938, do 31. dec. 1943. Licitacijo se vrši dne 19. sept. 1937 v občinski pisarni ob 14. uri. Vsak reflektant, ki namerava licitirati mora pred začetkom licitacije položiti 1000 Din kaucije. Vse drugo se izve pred začetkom licitacije.

Predsednik:
Litrop.

»SINGER« SIVALNE STROJE

za vsakovrstno uporabo v najmodernejših opre mah, na nožni ali električni pogon Vam nudi **Joško Brumen trgovec v Murski Soboti.**

Zelo ugodno, dolgotrajno odplačevanje v mesečnih obrokih. Nadomestni deli, razni aparati za possebna fina dela, Singer sukanec itd.

VABILO

na občni zbor

Hranilnice in posojilnice r. z. z. n. z. v Beltincih se bo vršil v nedeljo dne 12. septembra 1937 v uradnem prostoru v Beltincih ob 3 uri pop. po večernicah.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Potrditev računskega zaključka za l. 1936.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Ako ta občni zbor ne bi bil ob 3. uri sklepčen, se bo vršil pol ure kasneje drugi občni zbor ob vsakem številu članov in z istim vspehom. **Načelstvo o.**

govih dni v življenju, se mu je ljubeče smehljaj nasproti. Njegov dragi sin Lojzek se je nagloma blizal svojemu cilju nasproti! Premagane so vse ovire, — izpolnjena je Mariji dana zaobljuba, — njegov sin stopa z brezmejno srečo pred Gospodov oltar, da mu kot novomašnik daruje svojo prvo daritev!

„O Bog, s kako težkimi preizkušnjami obremenijo slabotnega človeka. Kako čudežni so tvoji nameni z njim, ki si ga ustvaril za bolest in srečo. Kdo razume tvoje sklepe? Edino tista duša, ki nosi moč ljubezni v svojem srcu do tebe, o Bog; edino tisti, ki ne omaga pod težo križa, ki si mu Ga poslal v življenje, kod preizkušnjo, ali bo našel v sebi moč, da ti zvesto in udano sledi, na Tvojo pot na — Kalvarijo.“

Pogosto je ponavljal te besede vzorni oče, — njegova duša jih je neprestano ponavljala kot verno neslišno molitev, — znano le Bogu.

Vse je storil za svojega sina, ob dnevu njegove prve svete maše, da mu ostane ta najlepši dan v najmilijšem spominu! Veselje in radost sta objemali srca vseh domačih, nič ni kalilo tihe zadovoljnosti ljubečih se src! — **(Dalje)**